

Minister Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DMP-III.054.11.2025
Warszawa, 09 grudnia 2025 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 13224 Pani Poseł Olgi Ewy Semeniuk-Patkowskiej zatytułowanej:
„w sprawie gwałtownego wzrostu liczby upadłości mikroprzedsiębiorstw i firm rodzinnych
po 2024 roku”.

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 13224, która została przygotowana z wykorzystaniem wkładów przesłanych przez Ministerstwo Energii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W roku 2023 w rejestrze CEIDG dokonano faktycznych 158 870 likwidacji działalności (faktyczne tzn., że złożony wniosek o likwidację działalności niósł za sobą skutek prawny). W roku 2024 r., takich likwidacji odnotowaliśmy 144 271, natomiast w roku bieżącym (do 30 listopada br.) odnotowaliśmy 108 260 likwidacji działalności. W kwestii dotyczącej wniosków o upadłość lub restrukturyzację - CEIDG nie gromadzi tego typu informacji.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż w roku 2023 odnotowaliśmy 294 780 faktycznie uruchomionych działalności. W roku 2024 było to 280 712, natomiast w roku bieżącym (do 30 listopada br.) odnotowaliśmy 263 146 uruchomień działalności.

Zagregowane dane o postępowaniach restrukturyzacyjnych, od momentu wprowadzenie tego rozwiązania w 2016 r., podaje przedsiębiorstwo pn. Centralny Ośrodek Informacji Gospodarczych (COIG):

lata	liczba restrukturyzacji
2016	212
2017	348
2018	465
2019	465

2020	800
2021	1 888
2022	2 379
2023	4 244
2024	4 565
I-III kw. 2025	3 864

Zródło: Opr. własne MRiT na podst. danych COIG

Analiza firmy Coface (raport o niewypłacalności firm w Polsce po III kwartale 2025 r. - wykorzystująca dane Monitora Sądowego i Gospodarczego oraz Krajowego Rejestru Zadłużonych) jako przyczynę tego wzrostu wskazuje rosnącą świadomość przedsiębiorstw co do możliwości i korzyści z restrukturyzacji.

Na taką interpretację wskazuje, że w ogólnej liczbie postępowań ok. 94% to postępowania o zatwierdzenie układu, a ponad 70% postępowań inicjują indywidualne działalności gospodarcze.

Ministerstwo na bieżąco monitoruje sytuację gospodarczą, w tym sytuację w sektorze przedsiębiorstw oraz kwestie barier dla prowadzenia działalności. Stosowane powszechnie ujęcia statystyczne oraz trudności definicyjne utrudniają ocenę wskaźników z bezpośrednim odniesieniem do kondycji firm rodzinnych.

Jeśli chodzi o uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej, na uwagę zasługuje m.in. cykliczne badanie (*Country Index for Family Businesses. Competitiveness ranking, 10th edition summary*, Foundation for Family Businesses, 2025) prowadzone przez niemiecką fundację Stiftung Familienunternehmen we współpracy z Centrum Leibniza ds. Europejskich Badań Gospodarczych (ZEW), porównujące klimat biznesowy dla firm rodzinnych w 21 rozwiniętych gospodarkach świata, m.in. pod kątem otoczenia regulacyjnego, systemu podatkowego, dostępu firm do zewnętrznego finansowania oraz taniej energii, kosztów i jakości zasobów pracy, a także jakości infrastruktury i instytucji. W ostatniej edycji badania (2024) Polska uplasowała się na 15. miejscu, wyprzedzając niektóre kraje zachodnie uchodzące za ostoję biznesów rodzinnych i posiadające w tym obszarze wyjątkowo długie tradycje, jak np. Niemcy, Francja czy Włochy. Najwyżej oceniono klimat inwestycyjny dla firm rodzinnych w Danii, Szwecji oraz Kanadzie. Warto odnotować, że choć Polska w porównaniu do poprzedniej edycji badania spadła w rankingu z miejsca 13. na 15., to należy do grupy krajów, które począwszy od pierwszej edycji badania w 2006 roku odnotowały największą poprawę w klimacie biznesowym dla firm rodzinnych.

W odniesieniu do barier prowadzenia działalności aktualna pozostaje teza postawiona przez PARP (*Firma w rodzinie czy rodzina w firmie. Metodologia wsparcia firm rodzinnych*, PARP, Warszawa 2012), że pod względem cech strukturalnych nie występują istotne różnice pomiędzy biznesami rodzinnymi a pozostałymi podmiotami sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, a percepcja kluczowych dla polskiej przedsiębiorczości barier oraz oczekiwań w zakresie poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej jest podobna.

W odniesieniu do mikroprzedsiębiorstw analiza nie wykazała podstaw wystarczających do stwierdzenia wzrostu liczby upadłości.

W kontekście dalszej interpretacji trendów w całym omawianym obszarze warto wskazać, że 23 sierpnia 2025 r. weszła w życie zmiana prawa restrukturyzacyjnego, będąca implementacją unijnej dyrektywy „drugiej szansy” (dyr. UE 2019/1023).

MRiT od lat stara się zmniejszać obciążenia, zwłaszcza w pierwszej fazie działalności firmy. Do polskiego systemu ubezpieczeniowego wprowadzono już szereg ulg w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą. Jest to swego rodzaju „pas startowy”. Jego sednem jest dobrowolność nieopłacania składek bądź też opłacania składek niższych niż tzw. składka ryczałtowa obowiązująca przedsiębiorców, przez określony czas. Na wspomniany „pas” składają się: ulga na start, składki preferencyjne i Mały ZUS Plus.

Ulgę na start (art. 18 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców)

Z ulgi mogą skorzystać przedsiębiorcy, którzy:

- są osobami fizycznymi, prowadzącymi działalność jednoosobową albo są wspólnikami spółek cywilnych,
- podejmują działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podejmują ją ponownie, po upływie co najmniej 60 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia,
- nie wykonują działalności na rzecz byłego pracodawcy, u którego w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym pracowali na etacie i wykonywali czynności wchodzące w zakres obecnie wykonywanej działalności,

Przedsiębiorcy korzystający z ulgi są zwolnieni maksymalnie przez 6 miesięcy od rozpoczęcia działalności z płacenia swoich składek:

- na ubezpieczenia społeczne, czyli ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe,
- na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Ulgę na start nie obejmuje składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Składki preferencyjne (art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych)

Z preferencji mogą skorzystać przedsiębiorcy, którzy łącznie spełniają dwa warunki:

- nie prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej nie prowadzili innej pozarolniczej działalności,
- nie wykonują działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, u którego w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym pracowali na etacie i wykonywali czynności wchodzące w zakres obecnie wykonywanej działalności.

Istota preferencji polega na tym, że przedsiębiorca może przez 24 miesiące kalendarzowe opłacać niższe składki na ubezpieczenia społeczne, liczone od obniżonej podstawy.

Obniżona podstawa nie może być niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę. W 2025 roku obniżona podstawa to 30% z 4666 zł, czyli 1399,80 zł.

Natomiast standardowo przedsiębiorca płaci składki na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej przez siebie podstawy. Minimalna podstawa, którą może zadeklarować, to 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, czyli w 2025 r. 5203,80 zł.

Oznacza to, że preferencyjne składki na ubezpieczenia społeczne w 2025 r. nie mogą być niższe niż:

- 273,24 zł na ubezpieczenie emerytalne,
- 111,98 zł na ubezpieczenie rentowe,
- 34,30 zł na ubezpieczenie chorobowe.

Jednocześnie, jeżeli przedsiębiorca korzysta z preferencyjnych składek a prowadzenie działalności gospodarczej jest jedynym tytułem do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, to nie opłaca także za siebie składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Mały ZUS Plus (art. 18c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych)

Adresowany jest do przedsiębiorców, którzy:

- osiągnęli w poprzednim roku kalendarzowym roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej nie większy niż 120 000 złotych (proporcjonalnie mniej w przypadku prowadzenia działalności przez część roku),
- prowadzili działalność gospodarczą w poprzednim roku kalendarzowym przez nie mniej niż 60 dni kalendarzowych,
- nie spełniają warunków do opłacania preferencyjnych składek na ubezpieczenia społeczne (od 30% minimalnego wynagrodzenia),
- nie rozliczali podatku dochodowego w formie karty podatkowej w poprzednim roku i nie mogli korzystać ze zwolnienia z VAT (ponieważ tacy przedsiębiorcy nie składają do urzędów skarbowych zeznań PIT lub deklaracji VAT, z których ZUS pozyskuje dane do weryfikacji poprawności ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek),
- nie wykonują działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywali w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej pozarolniczej działalności gospodarczej,
- nie podlegali w poprzednim roku ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu także z tytułu innej pozarolniczej działalności (czyli jako twórca i artysta, wspólnik spółki jawnej, komandytowej, partnerskiej, jednoosobowej spółki z o.o., prowadzący działalność w zakresie wolnego zawodu czy też prowadzący szkoły lub inne placówki oświatowe).

Istotą tej preferencji jest to, że przedsiębiorca może indywidualnie ustalić sobie podstawę wymiaru składek na niższym niż standardowym poziomie, tj. nie wyższym niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia i nie niższym niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w styczniu danego roku.

Z Małego ZUS Plus można skorzystać dopiero po upływie pozostałych okresów preferencyjnych, tj. ulgi na start i obniżonych składek.

Niższe składki na ubezpieczenia społeczne w ramach Małego ZUS-u Plus można płacić maksymalnie przez 36 miesięcy w ciągu ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia działalności gospodarczej.

Od 1 stycznia 2026 r. zmieni się sposób obliczania przerwy, po której można ponownie skorzystać z ulgi w ten sposób, że po 24 miesiącach przerwy w korzystaniu z ulgi, będzie można powrócić do Małego ZUS Plus w dowolnym miesiącu w danym roku.

Opisany „pas startowy” można uzupełnić o tzw. **działalność nierejestrową** (art. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców).

Osoby prowadzące swoją działalność w niewielkim rozmiarze, uzyskujące niewielkie dochody i niepodejmujące wcześniej działalności gospodarczej mogą prowadzić działalność bez dodatkowych formalności.

Warunki jakie muszą być spełnione przez osobę fizyczną do prowadzenia działalności nierejestrowej, to:

- nieprzekraczanie kwoty przychodów z takiej działalności w żadnym miesiącu stanowiącej 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w danym roku, który obecnie wynosi 3499,50 zł (od 1 stycznia 2026 roku zmieni się sposób ustalania powyższego limitu. Będzie to limit kwartalny wynoszący 225 % kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, czyli 10 813,50 zł),
- niewykonywanie działalności w ramach spółki cywilnej,
- nieprowadzenie działalności, która wymaga zezwoleń lub koncesji,
- niewykonywanie działalności gospodarczej w ciągu ostatnich 60 miesięcy.

Osoby prowadzące taką działalność, oprócz korzyści związanych np. z brakiem rejestrowania w CEIDG czy brakiem płacenia zaliczek na podatki, nie muszą także płacić składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne ani ubezpieczenie zdrowotne z tytułu działalności gospodarczej.

Ponadto, przedsiębiorcy mogą wnioskować o miesięczne zwolnienie z opłacania składek ZUS **tzw. wakacje składkowe** (art. 17a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych).

Istotą rozwiązania jest możliwość uzyskania zwolnienia z opłacania składek na własne ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, wypadkowe i jeżeli wcześniej zostało zadeklarowane jego opłacanie – chorobowe oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Z rozwiązania mogą skorzystać przedsiębiorcy, którzy:

- znajdują się w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG),
- w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku:
  - podlegali ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej
  - mieli zgłoszonych do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego lub ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż 10. ubezpieczonych (w tym także siebie samych),
- w ostatnich 2 latach kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku nie osiągnęli przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku, osiągnęli roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej nieprzekraczający równowartości w złotych 2 mln euro,

- w okresie od początku roku kalendarzowego do dnia złożenia tego wniosku i w poprzednim roku kalendarzowym nie wykonywali pozarolniczej działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy.

Przedsiębiorcy mają do dyspozycji cały wachlarz rozwiązań zapewniających ulgi w składkach ZUS.

Bardzo ważnym elementem działań prowadzonych z kolei w MRPiPS na rzecz pomocy w szczególności małym rodzinnym przedsiębiorstwom jest pakiet trzech ustaw stanowiących kamień milowy nr A51G dla reformy pn. „A4.1 Efektywne instytucje na rzecz rynku pracy”, którą zapisano w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). W skład pakietu wchodzi:

- ustawa z 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620);
- ustawy z 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621);
- ustawa z 16 listopada 2022 r. o systemie teleinformatycznym do obsługi niektórych umów (Dz.U. z 2024 r. poz. 1661, z późn. zm.).

Ustawa o rynku pracy przewiduje: rozszerzenie dostępu do wsparcia świadczonego przez Publiczne Służby Zatrudnienia dla mikrofirm rodzinnych (prace interwencyjne, granty na utworzenie stanowiska pracy zdalnej, pożyczka na utworzenie stanowiska pracy), zniesienie obowiązku uzyskiwania wpisu do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia przez firmy świadczące usługi doradztwa personalnego i poradnictwa zawodowego (obowiązek ten zostanie utrzymany w przypadku usług narażonych na nadużycia, tj. pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej), zmiany dotyczące zasad rozliczania VAT w projektach z Funduszu Pracy, skrócenie obowiązku utrzymania stanowiska pracy w zależności od wysokości refundacji (z 24 miesięcy do 12 w przypadku otrzymania refundacji w kwocie nie większej niż 4-krotność przeciętnego, wynagrodzenia albo do 18 miesięcy w przypadku otrzymania refundacji w kwocie większej niż 4-krotność i nie większej niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia), poszerzenie dostępu do Krajowego Funduszu Szkoleniowego, również dla samozatrudnionych.

Ustawa o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium RP ma usprawnić obsługę przez powiatowe urzędy pracy pracodawców chcących zatrudnić cudzoziemców, m.in. poprzez elektroniczną procedurę i rezygnację z testu rynku pracy.

W ramach wdrażania ustawy o systemie teleinformatycznym do obsługi niektórych umów tworzony jest system, który będzie ułatwiał przedsiębiorcom (przede wszystkim mikro- i małym, rolnikom i osobom fizycznym) zawieranie umów o pracę, umów zlecenia, umów uaktywniających oraz innych umów związanych z zatrudnieniem. System umożliwi cyfryzację procesu zatrudnienia, automatyczne naliczanie i odprowadzanie składek oraz podatków, a także archiwizację dokumentacji i elektroniczne składanie oświadczeń, co odciążą małe firmy w zakresie czynności administracyjnych i kadrowych. Minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki udostępni system do użytku najpóźniej 23 stycznia 2026 r. Udostępnienie systemu poprzedzi informujący o tym komunikat, który upubliczniony zostanie co najmniej na 30 dni przed dniem wdrożenia systemu.

W zakresie pytania o plany Rządu RP dotyczącego przygotowania programów osłonowych dla najmniejszych przedsiębiorstw jak na przykład dopłaty do kosztów energii elektrycznej należy zauważyć, że w czasie kryzysu energetycznego, wywołanego pandemią COVID-19 oraz agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, ówczesny Rząd skorzystał z możliwości przewidzianej w rozporządzeniu Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r.

w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii, które dopuszczało daleko idącą ingerencję w zwykłe zasady funkcjonowania rynku energii elektrycznej. Na tej podstawie wprowadzono cenę maksymalną na poziomie 693 zł/MWh dla jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów użyteczności publicznej i sektora MŚP, która obowiązywała również po ustabilizowaniu sytuacji na rynkach energii, a więc do końca marca 2025 r. Obecnie sytuacja na rynku energii elektrycznej została ustabilizowana oraz zanotowano znaczny spadek cen na rynkach hurtowych. Cena hurtowa energii elektrycznej na Rynku Dnia Następnego w październiku wynosiła 437,74 zł/MWh (TGE Base) i jest znacząco niższą od ceny maksymalnej 693 zł/MWh, która była oferowana jako działanie osłonowe przedsiębiorcom w okresie kryzysu. Dodatkowo istotnym jest, że nie ma już możliwości przedłużania mechanizmów ingerujących w rynkowe ustalanie cen energii elektrycznej, gdyż byłoby to sprzeczne z prawem Unii Europejskiej. Mimo braku podstaw do przywrócenia mechanizmu ceny maksymalnej dla sektora MŚP Minister Energii podejmuje działania długoterminowe, mające na celu trwałą poprawę sytuacji na rynkach energii elektrycznej w kraju, a tym samym przyczyniające się do stabilizacji i obniżenia kosztów funkcjonowania systemu elektroenergetycznego. Działania długofalowe zmierzają do zmiany struktury wytwarzania energii elektrycznej w Polsce, tak aby zmniejszając udział paliw kopalnych na rzecz odnawialnych źródeł energii i energetyki jądrowej, zminimalizować opłaty związane z emisją dwutlenku węgla, a dzięki zwiększeniu udziału lokalnej energetyki rozproszonej, poprawić bezpieczeństwo dostaw i ograniczyć koszty przesyłu energii elektrycznej. Proces transformacji energetycznej jest związany także z rozwojem sieci elektroenergetycznych w celu przystosowania ich do przyjmowania energii z nowych źródeł i zaspokajania zapotrzebowania wzrastającego ze względu na postępującą elektryfikację.

Dodatkowo w ramach wparcia wszystkich odbiorców końcowych energii elektrycznej, w ustawie – Prawo energetyczne wprowadzono możliwość skorzystania przez odbiorcę z umów z ceną dynamiczną. W umowach z ceną dynamiczną, ceny rozliczeniowe energii elektrycznej kształtowane są w oparciu o aktualne notowania giełdowe. W przypadku możliwości dostosowania profilu zużycia do zmieniających się cen w poszczególnych godzinach doby, odbiorca poniesie niższe koszty energii elektrycznej niż na umowie ze stałą ceną o każdej porze dnia. Dodatkowo istnieje również możliwość uczestniczenia przez odbiorców końcowych w procesie agregacji. Dzięki umiejętnemu zarządzaniu zużyciem energii elektrycznej i dostosowywaniu zużycia do aktualnej sytuacji w systemie elektroenergetycznym odbiorcy będą w stanie czerpać korzyści z tego mechanizmu w postaci obniżenia ostatecznej wysokości rachunku; Istotnym jest, że do 30 września 2026 r. planowane jest wydanie nowego rozporządzenia taryfowego, które może obejmować reformę sposobu naliczania taryf dystrybucyjnych. Zmiany mogą obejmować dostosowanie taryf tak, by opłaty sieciowe zachęcały do bardziej efektywnego korzystania z systemu elektroenergetycznego, w tym do obniżenia popytu w okresie szczytowego zapotrzebowania. Reforma taryf służyłaby tym samym optymalizacji wykorzystania infrastruktury i przyczyniała się do zmniejszenia całkowitych kosztów ponoszonych przez odbiorców. Możliwe jest także dostosowanie poziomu opłat dla poszczególnych kategorii użytkowników sieci, pod warunkiem zachowania zgodności z zasadami odzwierciedlenia kosztów, przejrzystości i niedyskryminacji. Minister Energii będzie jednak w dalszym ciągu przyglądał się sytuacji tych podmiotów na rynku energii elektrycznej. Niemniej w chwili obecnej działania interwencyjne byłyby nieadekwatne do panującej sytuacji.

W Polsce świadczenia wypłacane są „na bieżąco” z obecnie odprowadzanych składek. System ubezpieczeń społecznych musi realizować zasadę sprawiedliwości społecznej, w szczególności w zakresie solidarności międzypokoleniowej. Ewentualne zmiany muszą uwzględniać jego stabilność jako całości. Sprawnie i odpowiedzialnie funkcjonujące

państwo musi dbać o zapewnienie odpowiedniej ochrony społecznej oraz godziwych świadczeń członkom wszystkich grup w nim uczestniczących. Z tego względu wszelkie projektowane rozwiązania zmniejszające obciążenie składkowe przedsiębiorców muszą zachować równowagę pomiędzy dążeniem do poprawy sytuacji finansowej firm a stabilnością i wydajnością całego systemu.

Jednocześnie informuję, że w systemach obsługujących wypłaty środków na realizację inwestycji w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) nie są wskazywane dane nt. rodzaju ostatecznych odbiorców wsparcia. Mając powyższe na uwadze, Instytucja Koordynująca KPO nie ma możliwości wygenerowania informacji nt. środków, które zostały przekazane na wsparcie mikroprzedsiębiorstw.

Stan polskiej gospodarki, a w szczególności sytuację w mikro-, małych i średnich przedsiębiorstwach monitoruje Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). Tegoroczny Raport, podobnie jak wydania wcześniejsze, został przygotowany przez pracowników PARP w oparciu o dane statystyczne GUS, zarówno ogólnodostępne, jak i zakupione specjalnie na potrzeby opracowania, a także Eurostatu.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii